МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів

Затверджено
На засіданні кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів
факультету географічного
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри

проф. Зіновій ПАНЬКІВ

Силабус з навчальної дисципліни

«Управління земельними ресурсами»,

що викладається в межах
ОПП «Ґрунтознавство та експертна оцінка земель»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2020 р.

Назва курсу	Управління земельними ресурсами
Адреса викладання курсу	вул. Дорошенка, 41, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 103 Науки про Землю
Викладач курсу	Наконечний Юрій Ігорович – кандидат географічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	e-mail: Yuriy.Nakonechnyy@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій і практичних занять, або за попередньою домовленістю за адресою: вул. Дорошенка, 41, кім. 104
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/course/upravlinnia-zemel-nymy-resursamy-103
Інформація про курс	Навчальний курс «Управління земельними ресурсами» є нормативною дисципліною з циклу професійної та практичної підготовки для галузі знань *10 – Природничі науки* зі спеціальності *103 Науки про Землю* для освітньої програми бакалавра, яка викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс охоплює відомості про теоретичні, законодавчі, нормативні основи, методи, функції та механізми управління земельними ресурсами, а також особливості управління земельними ресурсами на різних адміністративних рівнях, різних форм власності та різного цільового призначення. Курс розроблено таким чином, щоб ознайомити студентів із історичними та соціальними передумовами розвитку системи управління земельними ресурсами, основними завданнями, функціями, принципами та механізмами управління. Студенти отримають знання щодо стандартів, норм, правил та регламентів управління земельними ресурсами. Отримані знання є необхідними при плануванні управлінням земельними ресурсами на різних адміністративних рівнях, різних форм власності та різного цільового призначення. Без цих навиків і знань неможливо неможливе ефективне і грамотне керівництво управлінням земельними ресурсами на всіх рівнях.
Мета та цілі курсу	*Метою курсу* «Управління земельними ресурсами» є ознайомлення студентів із: передумовами розвитку системи управління земельними ресурсами; методичними основами управління земельними ресурсами; механізмами та функціями управління земельними ресурсами; особливостями управління земельними ресурсами на різних адміністративних рівнях, форм власності та цільового призначення; узгодженням та гармонізацією земельного законодавства України із законодавством ЄС. Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: − ознайомлення студентів з історичними та соціальними передумовами розвитку системи управління земельними ресурсами; − вивчення теоретичних, законодавчих, нормативно-правових основ управління земельними ресурсами; − ознайомлення студентів з принципами, методами, функціями та механізмами управління земельними ресурсами; − характеристика особливостей управління земельними ресурсами на різних адміністративних рівнях, різних форм власності та різного цільового призначення; − ознайомлення студентів із земельним законодавством України та ЄС, його узгодженням та гармонізацією; − набуття практичних навичок з планування управління земельними ресурсами на різних

	адміністративних рівнях, форм власності та цільового призначення.
Література для вивчення дисципліни	**Методичне забезпечення** 1. Паньків З. П., Наконечний Ю. І. Земельні ресурси. Практикум: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 196 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Zemel-ni-resursy.-Praktykum-Pankiv.pdf) **Базова література** 2. Навчально-методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Земельні ресурси» для студентів спеціальності «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Уклав Паньків З. П. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 96 с (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Zem.resurs-metodychka-Pankiv.pdf). 3. Паньків З. П. Земельні ресурси: навчальний посібник / З. П. Паньків. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/pankiv_zp_zemelni_resursi.pdf) 4. Третяк А. М., Дорош О. С. Управління земельними ресурсами / За редакцією професора А. М. Третяка. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 360 с. 5. Управління земельними ресурсами : регулювання земельних відносин : Навч. посіб. / Сохнич А. Я., Горлачук В. В., Наход А. В., Песчанська І. М., Смолярчук М. В. / за ред. А. Я. Сохнича. Львів: ПП „Арал”, 2008. 255 с. 6. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціолізації, практики: монографія / А. М. Третяк, В. М. Третяк, Р. М. Курильців, Т. М. Прядка, Н. А. Третяк; [за заг. ред. А.М. Третяка]. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 227 с. https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7105/-1/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD **Допоміжна література** 7. Ґрунти Львівської області: колективна монографія / за ред. С. П. Позняка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 424 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/grunty-lviv-monography-2019.pdf) 8. Закон України «Про оцінку земель» / Вісник Верховної Ради, 2004, № 15. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text) 9. Земельний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 10 вересня 2019 року: Офіц. текст. К.: Алерта, 2019. 124 с. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text) 10. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник // За ред. Н. І. Титової. Львів: ПАІС, 2005. 368 с. 11. Мартин А. Г. Регулювання ринку земель в Україні. дис. … д-ра біол. наук. Київ, 2013. (https://mydisser.com/dfiles/37751401.doc) 12. Наконечний Ю. І. Бонітування ґрунтів: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 82 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakonechnyy-YU.I.-Bonituvannia-gruntiv.pdf) 13. Наукові і методичні основи управління земельними ресурсами: монографія / За ред. А. Я. Сохнича. Львів : Українські технології, 2007. 237 с. 14. Новаковська І. О. Економіка землекористування: навч. посіб. К.: Аграр. наука, 2018. 400 с. (https://core.ac.uk/download/pdf/322985609.pdf) 15. Паньків З. П. Еволюція землекористування в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/evoliutia-zemlekor-Pankiv2012.pdf) 16. Паньків З., Ямелинець Т. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Normatyvna-oc-zemel-Pankiv-YAmelynets-2021.pdf). 17. Рідей Н., М., Шофолов Д. Л. Екологічна стандартизація для забезпечення сталого землекористування та охорони земель / Людина і довкілля. Проблеми неоекології. Випуск 1 (12), 2009. – С. 41–50. 18. Ступень М. Г. Використання земель населених пунктів: монографія. Львів: Львівський державний агроуніверситет, 2000. 359 с.

	19. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник / За ред. М. Г. Ступеня. Львів: Апріорі, 2003. 341 с. (https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/KADASTR_2006.pdf) 20. Третяк А. М. Землевпорядне проектування : Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навчальний посібник. К.: Вища освіта, 2006. 528 с. 21. Третяк А. М., Бамбідра Д. І. Земельні ресурси України та їх використання. К.: ТОВ «ЦЗРУ» , 2003. 143 с. 22. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій / І. С. Глушенкова, Т. В. Анопрієнко, І. В. Кошкалда, О. М. Трегуб / Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 85 с. (https://core.ac.uk/download/pdf/158567241.pdf) **Інформаційні ресурси** 23. http://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Zem.resurs-metodychka-Pankiv.pdf 24. http://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Praktychni-KadastrPR-metodychka-Pankiv.pdf 25. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Normatyvna-oc-zemel-Pankiv-YAmelynets-2021.pdf
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	36 годин аудиторних занять (з них 24 год. лекцій, 12 год. практичних робіт) і 54 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **знати:** ✓ основи управління земельними ресурсами; ✓ методи, функції та механізми управління земельними ресурсами; ✓ особливості управління земельними ресурсами різних форм власності, цільового призначення, форм власності; ✓ організаційну структуру управління земельними ресурсами на різних рівнях. **вміти:** ✓ збирати, узагальнювати та аналізувати відомості про сучасний стан використання та управління земельними ресурсами; ✓ виявляти системні недоліки у сучасні структурі землекористування; ✓ розробляти іноваційно-інвестиційні проекти реформування землеволодінь, землекористувань; ✓ формувати елементи екологічної мережі в межах землеволодінь; ✓ приймати управлінські рішення щодо розвитку ринку землі та оптимізації його інфраструктури. Вивчення курсу сприяє розвитку таких ***надпрофесійних навичок (****soft skills****)***: когнітивна гнучкість, професійна самопрезентація, критичне мислення, уміння працювати в колективі. У результаті вивчення цього курсу здобувачі набудуть таких компетентностей: *Загальні компетентності:* К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. К07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. *Фахові компетентності:* К13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему. К14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер. К17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.

	К23. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних в галузі управління земельними ресурсами на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях; проводити нормативну грошову оцінку і експертну грошову оцінку ґрунтів; бонітування ґрунтів. *Програмні результати:* ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю. ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер. ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень. ПР18. Уміти створювати бази даних ґрунтів, векторні ґрунтові карти, цифрові картографічні матеріали, аналізувати дані дистанційного зондування.
Ключові слова	Земельні ресурси, земельні угіддя, земельне законодавство, цільове призначення земель, організаційні структури управління.
Формат курсу	Очний
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру, письмове опитування.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із загального ґрунтознавства, географії ґрунтів, земельного кадастру, достатніх для сприйняття категоріального апарату управління земельними ресурсами.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції з презентаціями (інформативний метод, пояснювально-ілюстративний метод, опора на життєвий досвід). Практичні роботи – практичні дослідження з вивчення стану земельних ресурсів. Демонстраційні методи, самостійні спостереження, розрахункові і статистичні методи, методи аналізу і синтезу. Методи стимулювання інтересу до навчання. Самостійна робота – поглиблене вивчення тем курсу, аналіз досягнутих результатів, формулювання висновків.
Необхідне обладнання	Ноутбук, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання для проведення практичних робіт у вигляді табличного матеріалу до них.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні роботи: максимальна кількість балів__24___ Роботи студенти виконують на занятті, завершують оформлення вдома, захищають (питання-відповідь, письмова перевірка на наступному занятті). Практичних робіт 6, кожна з яких оцінюється максимум у 4 бали. • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів__26____ Модуль 1 містить 5 питань, кожне з яких оцінюється максимум у 4 бали, модуль 2 містить 2 питання, кожне з яких оцінюється максимум у 3 бали. • іспит: максимальна кількість балів_50___ Іспит у формі письмового опитування. Студенту пропонується 5 описових питань. Кожна відповідь оцінюється максимум у 10 балів. Підсумкова максимальна кількість балів__100___ **Академічна доброчесність**: Списування, втручання в роботу інших студентів – приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Усі пропущені практичні заняття необхідно відпрацювати, усі практичні роботи захистити. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

	Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на модульному контролі, практичних роботах і бали підсумкового письмового іспиту. *Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.*
Питання на модулі	**Модуль 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами** 1. Коротка історія еволюції управління земельними ресурсами в Світі. 2. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні. 3. Поняття та мета управління земельними ресурсами. 4. Основні завдання управління земельними ресурсами. 5. Функції управління земельними ресурсами 6. Принципи управління земельними ресурсами. 7. Поняття методів управління земельними ресурсами. 8. Метод системного аналізу. 9. Програмно-цільовий метод. 10. Метод землеустрою. 11. Конституційна основа управління земельними ресурсами. 12. Земельний кодекс, як законодавча основа управління земельними ресурсами. 13. Стандарти, норми, правила, регламенти, методичні рекомендації, інструкції, як інструментарій управління земельними ресурсами. 14. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. 15. Правові механізми. 16. Організаційно-економічні механізми. 17. Організаційно-фінансові механізми. 18. Землевпорядні механізми. 19. Організаційно-правові засади регулювання ринку земель 20. Загальні функції управління. **Модуль 2. Управління земельними ресурсами на різних рівнях** 1. Особливості управління земельними ресурсами на регіональному рівні. 2. Особливості управління земельними ресурсами у м. Києві. 3. Особливості управління земельними ресурсами на місцевому рівні. 4. Управління земельними ресурсами як об’єктом права власності. 5. Управління землями державної власності. 6. Управління землями комунальної власності. 7. Управління землями приватної власності. 8. Управління землями, що надані іноземним особам і державам. 9. Управління землями спільної власності. 10. Типізація (класифікація) земельних ресурсів як інструментарій управління. 11. Категорії земель як об’єкт державного управління. 12. Особливості управління сільськогосподарськими та несільськогосподарськими землями. 13. Управління використанням та охороною земель лісового фонду. 14. Управління використанням та охороною земель водного фонду. 15. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення. 16. Управління землями історико-культурного призначення. 17. Організаційна структура управління на національному рівні. 18. Організаційна структура управління на місцевому рівні. 19. Узгодження земельних правовідносин України з Європейськими нормами. 20. Законодавство ЕС у сфері земельних відносин.
Питання на іспит	1. Земельні ресурси, як об’єкт управління. 2. Коротка історія еволюції управління земельними ресурсами в Світі. 3. Управління земельними ресурсами на території України у період царської Росії. 4. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. 5. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні. 6. Поняття та мета управління земельними ресурсами. 7. Основні завдання управління земельними ресурсами. 8. Функції управління земельними ресурсами

	9. Принципи управління земельними ресурсами. 10. Поняття методів управління земельними ресурсами. 11. Метод системного аналізу. 12. Програмно-цільовий метод. 13. Метод землеустрою. 14. Метод моделювання. 15. Конституційна основа управління земельними ресурсами. 16. Земельний кодекс, як законодавча основа управління земельними ресурсами. 17. Стандарти, норми, правила, регламенти, методичні рекомендації, інструкції, як інструментарій управління земельними ресурсами. 18. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. 19. Методика оцінки ефективності організаційної системи управління земельними ресурсами. 20. Правові механізми. 21. Організаційно-економічні механізми. 22. Організаційно-фінансові механізми. 23. Землевпорядні механізми. 24. Організаційно-правові засади регулювання ринку земель 25. Загальні функції управління. 26. Функції управління земельними ресурсами. 27. Особливості управління земельними ресурсами на регіональному рівні. 28. Особливості управління земельними ресурсами у м. Києві. 29. Особливості управління земельними ресурсами на місцевому рівні. 30. Особливості управління земельними ресурсами у великих містах. 31. Управління земельними ресурсами як об’єктом права власності. 32. Управління землями державної власності. 33. Управління землями комунальної власності. 34. Управління землями приватної власності. 35. Управління землями, що надані іноземним особам і державам. 36. Управління землями спільної власності. 37. Типізація (класифікація) земельних ресурсів як інструментарій управління. 38. Категорії земель як об’єкт державного управління. 39. Залежність цінності та інвестиційної привабливості земельних ресурсів від природно-ресурсного потенціалу. 40. Особливості управління сільськогосподарськими та несільськогосподарськими землями. 41. Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови. 42. Управління використанням та охороною земель лісового фонду. 43. Управління використанням та охороною земель водного фонду. 44. Управління землями природозаповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. 45. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення. 46. Управління землями історико-культурного призначення. 47. Управління землями з особливим режимом використання. 48. Основні принципи і вимоги до проектування організаційних структур управління. 49. Організаційна структура управління на національному рівні. 50. Організаційна структура управління земельними ресурсами на регіональному рівні. 51. Організаційна структура управління на місцевому рівні. 52. Узгодження земельних правовідносин України з Європейськими нормами. 53. Законодавство ЕС у сфері земельних відносин.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література (нумерація джерел)	К-ть год.
1	**Тема 1. Вступ. Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами.** Земельні ресурси, як об'єкт управління. Коротка історія еволюції управління земельними ресурсами в Світі. Управління земельними ресурсами на території України у період царської Росії. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні.	Лекція	4-6, 9, 13, 15	2
	Екологічна оцінка стану земельних ресурсів. Розрахунок сумарної екологічної ситуації в межах територіальних утворень.	П/р1	1, 2, 23	2
	Регіональні та глобальні проблеми використання земельного фонду. Чинники, що лімітують ефективне використання земельного фонду в окремих регіонах.	С/р	3-7, 14, 15, 18, 21	4
2	**Тема 2. Теоретичні основи управління земельними ресурсами.** Поняття та мета управління земельними ресурсами. Основні завдання управління земельними ресурсами. Функції управління земельними ресурсами. Принципи управління земельними ресурсами.	Лекція	1, 3-6, 8, 9, 13, 14, 19	2
	Роль земельних ресурсів у забезпеченні населення нашої планети продуктами харчування: сучасний стан і перспективи.	С/р	1, 3, 6, 7, 15, 18	5
3	**Тема 3. Методи управління земельними ресурсами.** Поняття методів управління земельними ресурсами. Метод системного аналізу. Програмно-цільовий метод. Метод землеустрою. Метод моделювання.	Лекція	3-6, 13	2
	Визначення ступеня антропізації територій.	П/р2	17	2
	Динаміка структури земельних ресурсів України за період незалежності.	С/р	3, 15, 21	4
4	**Тема 4. Законодавчі та нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами.** Конституційна основа управління земельними ресурсами. Земельний кодекс, як законодавча основа управління земельними ресурсами. Стандарти, норми, правила, регламенти, методичні рекомендації, інструкції, як інструментарій управління земельними ресурсами. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. Методика оцінки ефективності організаційної системи управління земельними ресурсами.	Лекція	1, 8, 9, 11, 22,24	2
	Підстави та порядок набуття права власності на земельну ділянку громадянами України, норми безоплатної передачі земельних ділянок у власність громадян.	С/р	3, 8, 9, 10	5
5	**Тема 5. Механізми управління земельними ресурсами.** Правові механізми. Організаційно-економічні механізми. Організаційно-фінансові механізми. Землевпорядні механізми. Організаційно-правові засади регулювання ринку земель.	Лекція	4-6, 9, 14, 19, 21	2
	Визначення ступеня порушення рівноваги у співвідношенні основних типів угідь в агроландшафтах.	П/р3	17	2
	Земельний кодекс України.	С/р	9	4
6	**Тема 6. Функції управління земельними ресурсами.** Загальні функції управління. Функції управління земельними ресурсами.	Лекція	4-6, 13, 14	2
	Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових відомостей	С/р	4-6	5
	Написання модуля 1			
7	**Тема 7. Особливості управління земельними ресурсами на різних адміністративних рівнях.** Особливості управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Особливості управління земельними ресурсами у м. Києві. Особливості управління земельними ресурсами на місцевому рівні. Особливості управління земельними ресурсами у великих містах.	Лекція	4-6, 13, 14, 16, 20, 25	2
	Визначення екологічної стабільності територій.	П/р4	17	2
	Ринок землі в Україні: сучасний стан та перспективи залучення до його функціонування сільськогосподарських земель. Переваги та недоліки.	С/р	1, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 14	4
8	**Тема 8. Управління земельними ресурсами різних форм власності.** Управління земельними ресурсами як об'єктом права власності. Управління землями державної власності. Управління землями комунальної власності. Управління землями приватної власності. Управління землями, що надані іноземним особам і державам. Управління землями спільної власності.	Лекція	1,3, 4-6, 11, 14, 21	2

	Вплив знаття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення на ринок земель в Україні.	С/р	8, 10, 11, 16, 22, 25	5
9	**Тема 9**. **Управління земельними ресурсами різного цільового призначення.** Типізація (класифікація) земельних ресурсів як інструментарій управління. Категорії земель як об'єкт державного управління. Залежність цінності та інвестиційної привабливості земельних ресурсів від природно-ресурсного потенціалу. Особливості управління сільськогосподарськими та несільськогосподарськими землями. Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови.	Лекція	1, 3-6, 10, 21	2
	Визначення рівня антропогенного навантаження на земельні ресурси.	П/р5	17	2
	Сучасний стан зрошуваних земель в Україні. Перспективи їхнього використання у сучасних умовах.	С/р	3-7	4
10	**Тема 9**. **Управління земельними ресурсами різного цільового призначення. Управління використанням та охороною земель лісового фонду.** Управління використанням та охороною земель водного фонду. Управління землями природозаповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення. Управління землями історико-культурного призначення. Управління землями з особливим режимом використання.	Лекція	1, 3-6, 10, 21	2
	Сучасний стан осушених земель в Україні. Перспективи їхнього використання у сучасних умовах.	С/р	3-7	5
11	**Тема 10**. **Організаційна структура управління земельними ресурсами.** Основні принципи і вимоги до проектування організаційних структур управління. Організаційна структура управління на національному рівні. Організаційна структура управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Організаційна структура управління на місцевому рівні.	Лекція	4-6, 22	2
	Повноваження органів державної влади і місцевого самоврядування у галузі регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами (семінар).	П/р6	1, 2	2
	Національна програма охорони земельних ресурсів. Перспективні заходи для збереження земель	С/р	6,14	4
12	**Тема 11. Гармонізація земельного законодавства України із законодавством ЄС.** Узгодження земельних правовідносин України з Європейськими нормами. Законодавство ЕС у сфері земельних відносин. Навколишнє середовище. Сільське господарство.	Лекція	4-6, 11, 14	2
	Юридична відповідальність за нераціональне використання земельних ресурсів.	С/р	9	5
	Написання модуля 2			